

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

525-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА ЕИСК, 26 И 27 АПРИЛ 2017 Г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 560/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместно предприятие „Биотехнологични производства“

[COM(2017) 68 final — 2017/0024 (NLE)]

(2017/C 246/03)

Докладчик: **Mihai MANOLIU**

Консултация	Съвет, 21.3.2017 г.
Правно основание	Членове 187 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Единен пазар, производство и потребление“
Решение на Бюрото	28.3.2017 г.
Приемане на пленарна сесия	27.4.2017
Пленарна сесия №	525
Резултат от гласуването	160/0/4
(„за“/„против“/„въздържал се“)	

1. Заключение и препоръки

1.1. ЕИСК смята, че с предложението за изменение на регламента се цели подобряване на разпоредбите, съдържащи се в регламента на Съвета, и по-нататъшното им опростяване за постигане на целите на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“. Предложението е в съответствие с първоначалните цели и разпоредбите на съществуващите политики.

1.2. ЕИСК е на мнение, че съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ има за цел да се създадат полезни взаимодействия с други програми на Съюза, например в областта на политиката на сближаване, образованието, околната среда, МСП, конкурентоспособността и политиката за развитие на селските райони, чрез укрепване на регионално и национално равнище на капацитета за научноизследователска дейност и иновации в настоящия контекст на стратегии и политики за интелигентна специализация.

1.3. Европейската комисия осъществява непрекъснат оперативен обмен с Консорциума за биотехнологични производства, по-специално под формата на консултации и дискусии относно начина на плащане на финансовите вноски от членовете на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“. Разглежданото предложение за изменение не оказва допълнително въздействие, различно от предвиденото в първоначалния регламент на Съвета. Предложените промени са само от техническо естество, така че не се изисква оценка на въздействието на разглежданата инициатива.

1.4. ЕИСК приветства факта, че разглежданото предложение намалява административната тежест за Консорциума за биотехнологични производства в ролята му на посредник между **членовете на консорциума и участниците в проектите**, които са задължени да предоставят финансови вноски. Консорциумът за биотехнологични производства в крайна сметка остава отговорен за предоставянето на обобщени данни относно финансовите вноски на своите членове.

1.5. ЕИСК приветства внесените в новия регламент разяснения, които са изключително важни:

- финансови вноски ще могат да се предоставят по два начина: чрез прехвърлянето им от консорциума към съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ (както преди) и/или направо от член на консорциума към бенефициер по проект;
- групата от страни, които могат да предоставят финансова вноска („съставни субекти“ на Консорциума за биотехнологични производства) ще бъде разширена;
- ще се запази ангажиментът по отношение на общата финансова цел;
- на членовете на Консорциума за биотехнологични производства ще бъде разрешено да отчитат финансовите вноски, които са предоставили на проектно ниво.

2. Общи бележки

2.1. ЕИСК счита, че концепцията за биотехнологични производства се вписва в по-широката област на биоикономиката, определена като производство и добив на възобновяеми биологични ресурси и тяхното превръщане в стоки, произведени на базата на биологични елементи, като например храни, фураж или биомаса. Три четвърти от обработваемата земя в ЕС се използват за тази цел и този сектор, чийто оборот е в размер на 2 милиона евро, осигурява работа на между 17 милиона и 19 милиона европейци. Предприятията в областта на биоикономиката, основана на знанието, имат оборот от 57 милиарда евро и осигуряват заетост на около 305 000 души (2009 г.).

2.2. В Европа биоикономиката може да стимулира развойната дейност, да създава добавена стойност и нови работни места с трайна заетост и достойни условия на труд, да намали значително зависимостта от вноса, да допринесе за по-оптималното използване на ограничените, но възобновяеми биологични ресурси и да способства в значителна степен за развитието на световната търговия.

2.3. Често е налице конкуренция на различни равнища, между различните технологии и използването на биологични ресурси. Този проблем се задълбочава допълнително от ограничената наличност на тези ресурси. Биоикономиката може да допринесе значително за целта за намаляване на парниковия ефект, предизвикан от емисиите на CO₂, което ще има положително въздействие върху общественото здраве, но се наблюдава и нежелан ефект, който се изразява в допълнителни емисии на парникови газове, чието въздействие върху околната среда не може да бъде пренебрегнато.

2.4. Рамката на европейската политика в областта на биотехнологиите е разпръсната между редица секторни политики: селско стопанство, рибарство, гори, климат, кръгова икономика и научноизследователска дейност; тези области на дейност са обхванати от различни законодателни актове и секторни политики ⁽¹⁾.

2.5. Същевременно през 2012 г. беше даден старт на глобална стратегия в областта на биотехнологичните производства с цел да се осигури известна съгласуваност в политиката, но изглежда продължават да се наблюдават някои несъответствия. ЕС предоставя финансиране за иновационни дейности в областта на биоикономиката чрез рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ и редица други инструменти за финансиране. ЕИСК счита, че е необходимо да се гарантира устойчивост и последователна политика в тази област.

2.6. Редица съобщения на Комисията подчертават, че е важно да се обмисли **публично-частно партньорство за биотехнологични производства** като технологична инициатива ⁽²⁾.

2.7. Правното основание за настоящото предложение за изменение са членове 187 и 188 от ДФЕС. Тъй като държавите членки не могат да действат самостоятелно, ЕС е способен да предприема промени в правната рамка на съвместното предприятие. Целта на настоящото предложение е да се адаптират разпоредбите на Регламента на Съвета, така че членовете на Консорциума за биотехнологични производства да имат конкретно възможността да изпълнят задължението си за финансово участие. Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност. Това изменение се налага също така поради факта, че не е съществувала никаква възможност за тълкуване на регламента на Съвета, която да позволи предоставянето на финансова вноска **на проектно ниво**.

⁽¹⁾ Общата селскостопанска политика (ОСП), европейската стратегия за горите, ОПОР (общата политика в областта на рибарството), стратегията „Европа 2020“, планът за действие на ЕС за кръговата икономика, 50 мрежи на европейското научноизследователско пространство и три инициативи за съвместно планиране.

⁽²⁾ COM(2012) 60 final: „Иновации за устойчив растеж: биоикономика за Европа“; COM(2014) 14 final: „За възбуждане на европейската промишленост“; COM(2013) 494 final: „Публично-частните партньорства в рамките на „Хоризонт 2020“ — мощен инструмент за напредък в областта на иновациите и растежа“; COM(2012) 79 final: „Европейското партньорство за иновации „Селскостопанска производителност и устойчивост““.

3. Конкретни бележки

3.1. Въз основа на рамковата програма за научни изследвания и иновации, през 2012 г. Европейската комисия прие стратегия за биоикономика, която има за цел да осигури съгласуваност на политиките между различните области на действие в тази сфера и съответните цели както на национално равнище, така и на равнище ЕС. Този подход е необходим, за да се увеличи публичното финансиране и частните инвестиции, свързани с биоикономиката. Разработени бяха модели на управление, основани на участието. Тази стратегия постави основите на план за действие, който включва 12 мерки, организирани около следните три основни теми:

- инвестиции в научни изследвания, иновации и развитие на умения;
- засилено взаимодействие на политиките и участие на заинтересованите страни;
- благоприятни условия на пазара и конкурентоспособност в рамките на биоикономиката.

3.2. Предприетите мерки бяха насочени към създаване на сдружение на заинтересованите страни в областта на биоикономиката, както и обсерватория на дейностите в тази област, и доведаха до появата на нови пазари чрез определянето на стандарти, по-специално по отношение на устойчивостта и жизнеспособността, предоставяйки необходимата база от знания за трайна интензификация на първичното производство. Предвижда се преглед и актуализиране на стратегията през 2017 г.

3.3. Предложението на Комисията включва техническо изменение на действащия документ — Регламент (ЕС) № 560/2014 на Съвета за създаване на съвместно предприятие „Биотехнологични производства“.

3.3.1. Съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ е организация, която има за цел осъществяването на публично-частно партньорство, чиито членове са Европейският съюз, представляван от Комисията, и Консорциумът за биотехнологични производства. Целта на това съвместно предприятие е да осъществи съвместната технологична инициатива за биотехнологичните производства до 31 декември 2024 г.

3.3.2. Предвид трудностите на консорциума да предоставя своите финансови вноски по предвидения в регламента на Съвета начин, се предлага да се въведе възможността за предоставяне на финансови вноски на проектно ниво в допълнение към съществуващия начин на предоставяне на програмно ниво. Този вариант осигурява ефективно решение на тази ситуация и допринася за постигането на първоначалните цели на регламента на Съвета, като се дава възможност на членовете на Консорциума за биотехнологични производства да изпълнят първоначалното си задължение. Предложеното решение е сходно с решението, предвидено за Съвместното предприятие „Инициатива за иновативни лекарства 2“ (ИИЛ 2), в рамките на което членове, различни от Съюза, може да предоставят финансови вноски или на програмно ниво (което обикновено се прави от доверителни фондове и благотворителни организации), или на проектно ниво (до този вариант прибягват търговските дружества). Това изменение не е част от Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFFIT).

3.4. Съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ има за цел осъществяването на публично-частно партньорство, в чиито състав влизат, от една страна, Съюзът, представляван от Комисията, а от друга — Консорциумът за биотехнологични производства, създаден с Регламент (ЕС) № 560/2014 на Съвета. Това партньорство има за цел изпълнението на съвместната технологична инициатива за биотехнологични производства, в съответствие с устава на консорциума, до 31 декември 2024 г.

3.5. В член 3 от регламента на Съвета се определят конкретно вноските на всяка страна в съвместното предприятие, административните и оперативните разходи, които се поделят и към които се прибавя неуточнена сума, представляваща нефинансовите вноски за изпълнение на непреките действия и нефинансовите вноски за осъществяването на допълнителни дейности. От тълкуването на устава става ясно, че вноската на Консорциума за биотехнологични производства трябва да се внесе в бюджета на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ **на програмно ниво**. Съставните субекти на членовете, различни от Съюза, които участват в осъществяването на непреките действия за финансиране, би трябвало да предоставят финансовите си вноски направо за непреки действия **на проектно ниво**.

3.6. Много от членовете на консорциума срещат трудности по отношение на методите за плащане. Те считат, че предоставянето на финансова вноска на програмно ниво е нецелесъобразно от търговска гледна точка, тъй като не осигурява никаква гарантирана полза в замяна, по-специално по отношение на резултатите от проектите и съответните права на интелектуална собственост и поради факта, че вноските на програмно ниво биха могли да доведат до това, член на Консорциума за биотехнологични производства да предостави вноска на собствените си конкуренти. Предлага се алтернативен способ, **изплащането на финансовата вноска на проектно ниво**, при което единствено участниците, които са дали финансов принос за проекта, се ползват от резултатите му. Тази процедура не засяга интересите на Съюза. Желателно е да се отстояват интересите на веригите на добавената стойност в областта на биотехнологичните производства, включително при МСП, научноизследователските и технологичните центрове и университетите.

3.7. Финансовата вноска на членовете, различни от Съюза, трябва да отговаря на следните изисквания:

- предоставянето на финансова вноска на програмно ниво е въведено само за съвместното предприятие „Биотехнологични производства“;
- настоящият модел на предприятие е подходящ за подобряване на сътрудничеството с доверителните фондове и благотворителните организации;
- необходимо е да се адаптира правната рамка на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“, за да се улесни сътрудничеството с предприятията.

3.8. Съгласно настоящото предложение държавите — членки на Консорциума за биотехнологични производства, могат да продължат да плащат своята финансова вноска **на програмно ниво**. Освен това, те ще разполагат също с възможността да прехвърлят финансовата вноска направо на друг участник в **проекта**, в съответствие с взаимно договорени правила („споразумение за консорциум“), с приложимата правна уредба [(трансфер от членове на Консорциума за биотехнологични производства към консорциума) и (финансови трансфери от членовете на Консорциума за биотехнологични производства към бенефициерите на проекта)], с националното им законодателство и обичайната им счетоводна практика. Консорциумът за биотехнологични производства ще има за задача да докладва в обобщен вид получените финансови вноски.

3.9. Образецът на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ ще бъде съответно изменен. Следва да се отбележи, че разглежданото предложение за изменение няма последици по отношение на защитата на основните права, нито по отношение на отражението върху бюджета. Счита се, че съкращение на бюджета ще се отрази на академичната общност и засегнатите МСП, тъй като вноската на Съюза е предназначена най-вече за научни изследвания и иновации.

3.10. Изменението е задължително в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. Не се изисква обяснителен документ.

Брюксел, 27 април 2017 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS